

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİNOP İL ÖZEL İDARESİ

2012 YILI DENETİM RAPORU

ARALIK 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütölen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıőtır.

İÇİNDEKİLER

SİNOP İL ÖZEL İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	3
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
DENETİM GÖRÜŞÜ	6
VURGULANACAK HUSUSLAR	6

SİNOP İL ÖZEL İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

Sinop İl Özel İdaresi, Anayasanın 127 inci maddesinde kamu tüzel kişiliğini haiz mahalli idare birimi olarak sayılan il özel idarelerinden biri olarak teşkilatlanmıştır.

İl özel idarelerine ilişkin yasal düzeydeki temel düzenleme; 04.03.2005 tarihli ve 25745 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'dur. Kanunun 3 üncü maddesinin (a) fıkrasında "İl Özel İdare; il halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi" olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanunun 4 üncü maddesinde belirtildiği üzere "İl Özel İdaresi, ilin kurulmasına dair kanunla kurulur ve ilin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer." 5 inci madde hükmüne göre ise İl Özel İdarenin görev alanı il sınırlarını kapsamaktadır.

Anılan Kanunun 29 uncu maddesi il valilerini, İl Özel İdarenin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak belirlemiştir. 9 uncu madde hükmüne göre İl Genel Meclisi, Kurumun karar organı fonksiyonunu üstlenmiştir. Son olarak İl Encümeni, 25 inci maddede yapılan düzenleme ile Kurumun organları arasında gösterilmiştir.

İl Özel İdaresinin kurulu bulunduğu Sinop ilinin Yüzölçümü 5862 km² dir. 8 ilçe 11 belediye, 469 köy ve 44 mahalleye sahiptir. Kurumun hizmet verdiği nüfus 198.412 kişi olup, bu nüfusun 98540 ı köylerde yaşamaktadır.

8 İlçe de Özel İdare Müdürlüğü bulunmaktadır.

Sinop İl Özel İdaresi'nin; ortak olduğu şirket, kooperatif, ajans, birlik, kurum ve kuruluş aşağıda sayılmıştır.

ADI	AÇIKLAMASI
Kuzey anadolu kalkınma ajansı (kuzka)	Kastamonu,Çankırı ve Sinop illeri Kalkınma amaçlı
Orta karadeniz kalkınma birliği (okab)	Kastamonu,Çankırı ve Sinop illeri Kalkınma amaçlı
Avrupa kıyı bölgeleri birliği (çpnr)	Ülkemizde Çanakkale,Edirne,Kırklareli,Samsun,Sinop,Tekirdağ ve

	Trabzon İllerinin üye olduğu Birlik.
Vilayetler hizmet birliği	81 İl ortaklığı ile kurulmuştur.
Sinop organize sanayi bölgesi	%1 inin %55 (% 99 u Sanayi ve Ticaret Bakanlığı)
Boyabat organize sanayi bölgesi	%1 inin %60 (% 99 u Sanayi ve Ticaret Bakanlığı)
Sinop örme ve konfeksiyon san.tic.aş. (söksa)	8.522,59 adet Hisse Senedi olup Borsada işlem tahtası kapalıdır.

Öte yandan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde; il özel idareleri, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisidir. Bu nedenle il özel idarelerinin mali yönetimi ve kontrolü; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirlenen ilke, esas ve düzenlemeler ışığında gerçekleştirilmektedir.

Sinop İl Özel İdaresi bütçe ve muhasebe işlemlerini “Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği” hükümlerine göre yerine getirmektedir.

Sinop İl Özel İdaresinin 2012 yılı gerçekleşen gelir gider tablosu aşağıdaki gibidir.

Gelirler

Vergi gelirleri	21.065,09
Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	3.193.440,30
Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	39.436.099,69
Diğer gelirler	19.956.680,47
Gelirler toplamı:	62.607.285,55

Giderler

Personel gideri	23.587.406,07
Sosyal güvenlik kurumlarına devlet pirimi giderleri	4.018.982,29
Mal ve hizmet alımları	12.025.965,98
Faiz giderleri	19.748,78
Cari transferler	5.398.992,18
Sermaye transferleri	3.176,56
İlk madde ve malzeme giderleri	10.708.241,80
Giderler toplamı:	55.762.513,60

Sinop İl Özel İdaresinin mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüklerince gerçekleştirilmektedir. Muhasebe hizmetleri İçişleri Bakanlığının sunduğu “e-içişleri” otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın” 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken ve aşağıda yer alan defter, tablo ve belgeler den, kasa sayım tutanağı (kasa kullanılmıyor)ve değerli kâğıtlar sayım tutanağı dışındakiler temin edilmiş yine usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak denetimler yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- a) Birleştirilmiş veriler defteri.
- b) Geçici ve kesin mizan.
- c) Bilanço.
- ç) Belgeler;
  - 1) Banka mevcudu tespit tutanağı,
  - 2) Alınan çekler sayım tutanağı,
  - 3) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

4) Teminat mektupları sayım tutanağı,

5) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

3) Faaliyet sonuçları tablosu

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, yürütülen denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ve mali tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda ulaşılan denetim görüşünü destekleyen yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1. 01.01.2012- 31.12.2012 tarihli Kesin Mizan Cetvelinin incelenmesi sonucunda; maddi duran varlıklara 2012 yılında Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 1 sayılı Genel Tebliğindeki amortisman oranlarının uygulanmaması sonucu (Yer altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, Binalar Hesabı, Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı, Taşıtlar Hesabı ve Demirbaşlar Hesabı) bu varlıkların bilançodaki değerlerinin gerçek değerlerinin üzerinde olduğu görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir

BULGU 2. Sinop İl Özel İdaresi mülkiyetinde tapuda kayıtlı bulunan 59 adet taşınmazın idarece düzenlenen “ Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formunda”yer almadığı , bu nedenle idarece düzenlenen Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formunun idarenin taşınmaz mal varlığının tamamını yansıtmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir

BULGU 3. Sinop İl Özel İdaresinin elektrik abonelikleri için ödenen güvence bedellerinin 126 kodlu Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerektiği halde 31.12.2012 tarihli kesin mizanda bu hesaba herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir

DENETİM GÖRÜŞÜ

Sinop İl Özel İdaresinin 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı amortismanlar, taşınmazlar, verilen depozito ve teminatlar hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

1.Sinop İl Özel İdaresi mülkiyetinde tapuda kayıtlı bulunan 49 adet taşınmazın cins tashihlerinin yapılmadığı, bu nedenle taşınmazın fiili durumu ile tapu kayıtları arasında taşınmazın niteliği itibari ile uyumsuzluklar bulunduğu görülmüştür.

2. Sinop İl Özel İdaresi’nce ihale mevzuatına göre, ihale işlemleri tamamlanarak mal ve hizmet alımı işleri için yapılan sözleşmelerin her biri için Taahhüt Kartı (Örnek:67) açılarak ihaleli işlerin bu kartlarda takibinin yapılması gerektiği halde yapılmadığı görülmüştür.

3. Sinop İl Özel İdaresinin depolarında 5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanunu gereğince ele konulan, ancak anılan kanun gereği tasfiyesi yapılamamış 560 teneke kaçak 10 numara yağ ,2012 teneke kaçak madeni yağ bulunmasına karşın anılan malların iz bedeli üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

4. 5302 sayılı İl özel idaresi kanununun 64 üncü maddesi kapsamında Meclis kararı ile Protokollere dayalı olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerine yapılan aktarma protokolde tanımlanan işe ilişkin olduğundan İşin bitiminden sonra kalan miktarların KHGB’ce idareye iade edilmesi gerektiği halde iade edilmediği görülmüştür.

5.Sinop İl Özel İdaresi gelirleri üzerinde yapılan inceleme sonucu; 3213 sayılı Maden Kanunu’nun 14 üncü maddesine 10.06.2010 tarih ve 5995 sayılı kanunla getirilen ek fıkraya göre belirlenen “Devlet Hakkı”nın % 25 ini oluşturan İl Özel İdaresi Paylarını tahsil ve takip

eden Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile söz konusu gelirlerin takibi konusunda iletişim eksikliği bulunduğu görülmüştür.